

Riktlinjer för minoritetspolitiskt arbete i Lidköpings kommun

Antagen av kommunfullmäktige 2025-09-29

Dokumentinformation

Fastställt av:	Kommunfullmäktige
Diarienummer:	2025/358
Fastställt, datum:	2025-09-29
Dokumentsansvarig:	Kanslichef
Ansvarig för revidering:	Kanslichef
Gäller för:	Lidköpings kommun
Gäller till, datum:	2027-06-30
Ska revideras:	2027-02-01

Innehållsförteckning

Riktlinjer för det minoritetspolitiska arbetet i Lidköpings kommun	4
Bakgrund.....	4
Syfte	
Omfattning	5
Information	5
Främjande och samråd	5
Kontakt.....	6
Nationella minoriteters språk i förskola och skola	6
Nationella minoriteter inom äldreomsorg	6
Arrangemang och aktiviteter.....	6
Samordning och revidering	7
Nationella minoriteter och minoritetsspråk i Lidköpings kommun.....	7
Föreningar	7
Minoritetsspråk i skolan och förskolan	7
Minoritetsspråk i äldreomsorg	7

Riktlinjer för minoritetspolitiskt arbete i Lidköpings kommun

Bakgrund

Lagen (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk stärker de nationella minoriteternas rättigheter. Bland annat ska kommuner anta riktlinjer för det minoritetspolitiska arbetet.

I Sverige finns fem erkända nationella minoriteter; judar, romer, samer, sverigefinnar och tornedalingar. Erkännandet av Sveriges historiska nationella minoriteter är en viktig demokratisk princip som utgår från internationella konventioner och i grunden handlar det om mänskliga rättigheter. De nationella minoriteterna har samma rätt att behålla och utveckla sina språk och kulturer som majoritetsbefolkningen.

I Sverige tillämpas principen om självidentifikation för att avgöra vilka som ingår i en nationell minoritet. Det är individen själv som bestämmer om hen tillhör en minoritet eller inte.

Det finns fem erkända nationella minoritetsspråk i Sverige; finska, jiddisch, meänkieli, romani chib och samiska. Erkännandet innebär att samhället har ett särskilt ansvar för att dessa språk ska kunna fortleva, utvecklas och föras vidare till nästa generation.

Personer som tillhör en nationell minoritet har rätt att bli informerade om sina rättigheter oavsett vilket nationellt minoritetsspråk de talar och var i Sverige de bor.

Enligt svensk lag ska:

- Minoritetsspråken skyddas och främjas.
- De nationella minoriteterna ska kunna behålla och utveckla sin kultur.
- Kommuner och landsting ska informera om minoriteternas rättigheter och ge dem inflytande i frågor som berör dem.
- Kommuner och landsting ska anta mål och riktlinjer för sitt minoritetspolitiska arbete.
- Kommuner ska, om de har tillgång till personal som pratar något av minoritetsspråken i äldreomsorgen, erbjuda den som begär den möjlighet att få omsorgen tillgodosedd av personal med sådan språkkunskap. Personalen ska i samband med sådan omsorg även beakta de äldres behov av att upprätthålla sin kulturella identitet.

Länsstyrelsen i Stockholms län är tillsammans med Sametinget ansvariga för att samordna och följa upp hur Sveriges minoritetspolitik genomförs i landets kommuner.

Syfte

Riktlinjerna är framtagna för att säkerställa att förvaltningen i Lidköpings kommun följer de nationella minoriteternas rättigheter och lever upp till nationell och internationell lagstiftning om de nationella minoriteterna och minoritetsspråk.

Riktlinjerna beskriver aktuell lagstiftning och vad förvaltningen ska arbeta med för att säkerställa att lagstiftningen upprätthålls. Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för att tillse att riktlinjerna efterföljs samt att samordna kommunens arbete för att skydda de nationella minoriteternas rättigheter och främja deras möjligheter att utveckla sitt språk och sin kultur.

Riktlinjerna innefattar även en övergripande beskrivning av nationella minoriteter och minoritetsspråk i Lidköpings kommun och hur kommunen ska organisera arbetet för att uppfylla grundskyddet för nationella minoriteter.

Omfattning

Riktlinjerna gäller för hela kommunens verksamhet.

De nämnder som främst berörs av arbetet med de nationella minoriteterna är kommunstyrelsen, bildningsnämnden, kulturnämnden, fritids- och föreningsnämnden samt välfärdsnämnden.

Information

Kommunstyrelsen ansvarar för att det på kommunens webbplats finns uppdaterad information om de nationella minoriteternas rättigheter samt anvisningar om hur mer information i ämnet kan inhämtas.

Kontaktcenter och kommunens växel ska känna till de nationella minoriteternas rättigheter och kunna svara på enklare frågor i ämnet. Kontaktcenter lotsar vidare till sakkunnig person för att svara på frågor som behöver djupare kunskaper.

Främjande och samråd

Samtliga delar i kommunens organisation ska verka för att skydda och främja de nationella minoritetsspråken samt att i övrigt främja de nationella minoriteternas möjligheter att behålla och utveckla sin kultur. Barns utveckling av en kulturell identitet och användning av det egna minoritetsspråket ska särskilt främjas.

De nationella minoriteterna ska ges möjlighet till inflytande i frågor som berör dem och om det är möjligt ska samråd ske i sådana frågor. Det ankommer på varje nämnd att skapa en lämplig form för samråd som gynnar ett ömsesidigt, jämbördigt och förtroendefullt meningsutbyte. Barn och ungas möjligheter till inflytande och samråd i frågor som berör dem ska särskilt främjas. Formerna för detta ska även anpassas utifrån deras förutsättningar.

Kontakt

Kommunen ska i mån av tillgänglig kompetens tillgodose önskemål från enskild att kommunicera på ett nationellt minoritetsspråk. Kunskaper i ett nationellt minoritetsspråk ska därför ses som meriterande när kommunen rekryterar personal.

Det ankommer på respektive nämnd att anställda medvetandegörs om de lagstadgade rättigheterna att använda minoritetsspråk. Det ankommer även på förvaltningen att känna till vilken eller vilka medarbetare som behärskar något av de nationella minoritetsspråken och verka för att språkkompetensen i kommunen tas tillvara.

Nationella minoriteters språk i förskola och skola

Bildningsnämndens verksamheter är tydligt reglerade gällande arbetet med nationella minoriteter utifrån lagstiftning i kursplanerna för grundskolan (Lgr-22).

Bildningsnämnden ska informera kommunens elever och deras vårdnadshavare om rätten till modersmålsundervisning på de nationella minoritetsspråken.

Bildningsnämnden ska i förskoleverksamhet kartlägga eventuella behov av modersmålsundervisning i de nationella minoritetsspråken, så att undervisningen i skolan kan planeras.

Bildningsnämnden ska verka för att utveckla och tillgängliggöra undervisningen, exempelvis genom utökad distansundervisning, anpassade läromedel eller andra sätt där även samverkan med andra skolhuvudmän kan vara ett alternativ.

Nationella minoriteter inom äldreomsorg

Välfärdsnämnden ska erbjuda den som önskar möjlighet att få omsorgen tillgodosedd av personal som behärskar något av minoritetsspråken, om kommunen har tillgång till personal med sådan språkkunskap.

I det fall välfärdsnämnden har tillgång till personal som är kunnig i språket ska den som ansöker om äldreomsorg informeras om möjligheterna att få omsorgen tillgodosedd av personal som kan aktuellt minoritetsspråk.

Välfärdsnämnden ska vidare beakta de äldres behov av att upprätthålla sin kulturella identitet.

Arrangemang och aktiviteter

Kulturnämnden samt fritids- och föreningsnämnden ska vid planering av sin verksamhet möjliggöra för arrangemang och aktiviteter som sprider kunskap i kommunen om de nationella minoriteternas språk och kultur.

Kulturnämndens verksamhet är tydligt reglerade utifrån Bibliotekslagen § 5 där bland annat de nationella minoriteterna särskilt uppmärksammas. Kulturnämnden ska verka för bibliotek som inkluderande mötesplats för personer som talar något

av de nationella minoritetsspråken. Exempel kan vara utställningar, sagostunder och teater eller annan barnkultur. Vidare är det viktigt att det finns litteratur på de nationella språken och även litteratur som behandlar de nationella minoriteternas kulturer.

Samordning och revidering

Kommunstyrelsen ska samordna arbetet med de nationella minoriteternas rättigheter i kommunen. Översyn av riktlinjerna ska ske en gång per mandatperiod eller vid behov.

Nationella minoriteter och minoritetsspråk i Lidköpings kommun

Minoritetsspråk i skolan och förskolan

Finska är det nationella minoritetsspråket för Sverigefinnar. I Lidköpings kommun (år 2025) har två elever i grundskolan modersmålsundervisning på finska.

Romani chib är det nationella minoritetsspråket för romer. I Lidköpings kommun (år 2025) har elva elever i grundskolan och två barn i förskolan modersmålsundervisning på romani chib.

Meänkieli är det nationella minoritetsspråket för tornedalingar. I Lidköpings kommun (år 2025) har en elev i grundskolan modersmålsundervisning på Meänkieli.

Jiddisch är det nationella minoritetsspråket för judar. I Lidköpings kommun (år 2025) är det inte någon elev i grundskolan som erhåller modersmålsundervisning på Jiddisch.

Samiska är det nationella minoritetsspråket för samer. I Lidköpings kommun (år 2025) är det inte någon elev i grundskolan som erhåller modersmålsundervisning på samiska.

Minoritetsspråk i äldreomsorg

Äldreomsorgen har inte mottagit någon förfrågan om omvårdnad på någon av minoritetsspråken.

Vid förfrågan om omvårdnad på någon av minoritetsspråken ska äldreomsorgen erbjuda den som önskar möjlighet att få omsorgen tillgodosedd av personal som behärskar något av minoritetsspråken, om kommunen har tillgång till personal med sådan språkkunskap.

Föreningar

Lidköpings kommun har inte kontakt med någon förening som representerar ett av minoritetsspråken. Det innebär att ingen förening som representerar någon av minoritetsspråken har ansökt om föreningsbidrag.

Förening som representerar någon av minoritetsspråken har inte heller ansökt om stöd för kulturarrangemang i Lidköpings kommun.